

Journal of Education Studies

Volume 17
Issue 3 January-June 1988

Article 16

1-1-1988

การวิจัยการเรียนการสอน

อุทุมพร จำรูญนาน

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

จำรูญนาน, อุทุมพร (1988) "การวิจัยการเรียนการสอน," *Journal of Education Studies*: Vol. 17: Iss. 3, Article 16.
DOI: 10.58837/CHULA.EDUCU.17.3.16
Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol17/iss3/16>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การวิจัยการเรียนการสอน

ศาสตราจารย์ ดร. อุทุมพร จำร mana

๑. ความนำ

การวิจัยการเรียนการสอนเป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นเทคนิคทางการศึกษาหรือครุศาสตร์ เช่น การวิจัยจุดมุ่งหมายในการเรียนของผู้เรียน จุดมุ่งหมายในการสอนของผู้สอน เทคนิคการเรียนของผู้เรียน เทคนิคการสอนของผู้สอน การใช้สื่อโสต เทคโนโลยีต่างๆ มาช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ การวิจัยการประเมินผลการเรียนของผู้เรียน การวิจัยการวัดประเมินผลการสอนของผู้สอน เป็นทัน

๒. ประเภทของการวิจัยการเรียนการสอน

การวิจัยการเรียนการสอนอาจจำแนกได้
๒ ประเภทตามเกณฑ์คือ

๑. ระดับการศึกษา ได้แก่ การวิจัยการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา (ตัวอย่างเช่น การวิจัยการสอนเด็กเล็กให้เรียนพยัญชนะไทย) การวิจัยระดับประถมศึกษา

(เช่น การวิจัยการสอนภาษา ภาษาที่สอนให้กับเด็ก) การวิจัยระดับมัธยมศึกษา (เช่น การวิจัย เทคนิคการเรียนโดยใช้หลัก “สุ่ม” บุํลิ) การวิจัยระดับอุดมศึกษา (เช่น การวิจัยการสอนแก้ปัญหาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์)

๒. ระบบการศึกษา ได้แก่ การวิจัยในห้องเรียนกับการวิจัยนอกห้องเรียน เช่น ดำเนินการที่นั่งในห้องมีผลกระทบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนหรือไม่ การวิจัยว่าจะผенสิ่งทางการศึกษาทางไกด์แบบโภจนา ประสบผลสำเร็จในการเรียนในระบบสอนทางไกด์

ในความเห็นของผู้เรียน การวิจัยการเรียนการสอนน่าจะแบ่งได้ ๓ ประเภทคือ

๑. การวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนแบบต่างๆ เช่น แบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบศึกษาอกสตานท์ แบบพื้นสอนน้อง แบบโปรแกรม โปรเจก แบบทดลองในห้องปฏิบัติการ ฯลฯ การวิจัยเทคนิคการสอนแบบต่างๆ

ให้มีผู้ศึกษาควบรวมไว้ เช่น N.J. Gage 1963) หรือ AFRA Review of Research on Education (Volume 1-14, 1974-1987) หรือ R.M. Beaed et. al (1979) เป็นต้น

๒. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแบบต่างๆ เช่น การเรียนแบบ สุ จิ ปุ ลิ การเรียนแบบด้วยการค้นคว้าด้วยตนเอง การเรียนแบบลองผิดลองถูก การเรียนแบบลอกเลียนแบบ การเรียนโดยอิงกระบวนการการทำงานวิทยาศาสตร์ ฯลฯ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนดังกล่าวมีผู้ศึกษาไว้น้อยมากน่าจะมีการกระตุ้นให้ทำการศึกษาในประเด็นของผู้เรียนให้มากขึ้น

๓. การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีว์ได้แก่การที่ผู้สอนวางแผนการสอน การใช้สื่อโสตทัชทัศน์ หลากหลายลดลงจนเทคโนโลยีการวัด - ประเมินผล คงแต่ต้นเทอมจนถึงปลายเทอม เก็บข้อมูลเป็นระยะๆ เพื่อดูว่ามีจุดไหนบ้างที่ยังต้องการการปรับปรุง หลังจากทำการวางแผนการสอนใหม่ตามข้อมูลที่ได้รับทำเช่นนี้ ๑ - ๓ ครั้ง (๒-๓ ปี) จนในที่สุดสามารถพัฒนาการสอนวิชาดังกล่าวพร้อมทั้งมีเอกสาร อุปกรณ์ เครื่องวัด-ประเมินผลได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะเอื้อให้คนอื่นนำไปใช้ได้

งานวิจัยทั้ง ๓ ประเภทพบว่า ประเภทแรกมีผู้ศึกษาค้นคว้าวิจัยมากกว่าอีก ๒ ประเภท

ทั้งนี้ เพราะนักวิจัยการเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นผู้สอนนิใช้ผู้เรียน เป็นที่น่าแปลกใจว่า การวิจัยประเภทที่ ๓ น่าจะมีผู้ศึกษาไว้มาก แต่เมื่อตรวจสอบจำนวนทั่วไปทั่งประเภทและประเภทไทยพบว่า ยังมีจำนวนน้อยอยู่ทั่วๆ ที่ งานวิจัยประเภทที่ ๓ ค้างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ที่เรียกว่า “ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์”

๓. โครงการผู้ทำวิจัยการเรียนการสอน

ผู้ที่จะทำวิจัยการเรียนการสอน ได้คือผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และเทคนิคการวิจัย ถ้าสำรวจดูจำนวนผู้ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวจะพบว่า ผู้ที่สามารถทำวิจัยการเรียนการสอน ได้น่าจะเป็นครุที่ได้รับปริญญาโทมาแล้วเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้ เพราะผู้ที่เป็นครุคือผู้ที่รู้เนื้อหาสาระในสาขาที่สอน อีกทั้งเคยผ่านการทำวิทยานิพนธ์มาแล้วอย่างน้อย ๑ ครั้ง ในปี ๒๕๒๗ มีครุทั่วไปประเภทตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา จำนวน ๕๕๖,๘๑ คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สติ๊ก และค้นหานักเรียนการศึกษาที่สำคัญ หน้า ๙ พ.ศ. ๒๕๓๐) โดยเป็นครุที่สอนในระดับทั่วไป ระดับอุดมศึกษาประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ คน ในจำนวนนี้ประมาณร้อยละ ๑๐ ได้รับบุพิริญญาโท นั่นคือประมาณ ๔๕,๐๐๐ คน ได้รับบุพิริญญาโท

ปริญญาโท ซึ่งคุณเมื่อนเป็นตัวเลขที่น่าจะทำให้แนวโน้มของการวิจัยการเรียนสอนมีปริมาณมากขึ้น

๔. ปัญหาของการวิจัยการเรียน การสอน

แม้ว่าประเทศไทยคุณเมื่อนจะมีจำนวนผู้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนมากก็ตาม แต่ปริมาณงานวิจัยการเรียนการสอนก็ยังคงมีจำนวนน้อยและจำกัดอยู่เฉพาะแห่ง เช่น สถาบันที่เกี่ยวกับการศึกษาและหน่วยศึกษานิเทศก์ของกระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น ปัญหาดังกล่าว倦怠จากสาเหตุต่างๆ ดังนี้

๑. ไม่วรู้จะวิจัยอย่างไร หาหัวข้อไม่ได้ วิจัยไม่เป็น กลัวทำไม่ถูก

๒. ไม่วรู้จะวิจัยไปทำใน เสียเวลา

๓. ไม่มีผู้สนับสนุนงานวิจัยดังกล่าว ทั้งในด้าน เงิน เวลา แรงงาน

๔. ไม่มีเวลาจัดวิจัย เพราะมีงานประจำวัดมาก

๕. ไม่มีเงินลงทุนทำวิจัย

สาเหตุดังกล่าวก่อให้เกิดการเรียนการสอนที่ไม่ได้รับการพิจารณาด้วยผลลัพธ์

๕. ทางออกของการวิจัยการเรียนการสอน

ทางออกที่ขอเสนอไว้ คือ

๑. เปิดยินแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

การนำหลักเศรษฐศาสตร์เข้ามาใช้กับการจัดการศึกษา โดยอิงแนวคิดที่ว่า “การศึกษา คือการลงทุนชนิดหนึ่ง” ซึ่งสามารถมองในรูปประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการจัดการ มองในรูป “กำไร” “ขาดทุน” ได้บ้างโดยเฉพาะการจัดการศึกษาที่ไม่ใช่ภาคบังคับ บางที่แนวคิดนี้จะทำให้ระบบการตรวจสอบ (Monitoring System) มีผลบังคับใช้ สามารถระบุจุดปรับปรุง จุดกพร่องบุคคลที่ทำให้เกิด “กำไร” บุคคลที่ทำให้เกิด “ขาดทุน” ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจ “ให้รางวัล” “ลงโทษ” การมองการศึกษาในแนวผู้เกี่ยวข้องกับวงการศึกษาน่าจะทันควร พัฒนาตนเอง ปรับปรุงตัวเองโดยนำข้อมูล ผลวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้

๒. เข้าใจคำว่า “การวิจัย” ให้ถูก

คำว่า “การวิจัย” ก่อให้เกิดความเกรงกลัวกับคนจำนวนหนึ่งโดยเข้าใจผิดว่า ต้องเป็นที่ตัวเลข ตัวเน้นที่รายงานหนา ๆ ที่จริงแล้วการวิจัยคือการหาข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้นำข้อมูล ข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประมวล เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ ทางออกใหม่ การแก้ปัญหาแบบใหม่ซึ่งสามารถอ้างอิงกระจาย (Generalization) ออกไปได้ การวิจัยการเรียน การสอนโดยครุใช้การสังเกตอย่างมีระบบ ถูกต้อง ไม่ลำเอียง จะทำให้ครุได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ เมื่อนำมาประมวลเข้าด้วยกัน จะทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้

๓. การกำหนดคบໍ່ງຫາວິຊາ

ຜູ້ທຳວິຊາສ່ວນໃໝ່ ໄນມີບໍ່ງຫາວິຊາທີ່
ໜັດເຈນ ທຳໄທການທຳວິຊັຄຸນເກົ່າ ໄນກ່ຽ
ເບົ້າໝາຍກຳທັນດັບໍ່ງຫາວິຊັຄວາມຈາກຜູ້ບໍລິຫານ
ໂຮງເຮືອນ ຄຽມ ອາຈານຍິ່ງເກີຍວ່າຂອງ ເຊັ່ນ ຜູ້ບໍລິຫານ
ອາຈັດທີ່ຂໍ້ອສັງເກດວ່າທຳໄໝຄົນສອນຄະນິກາສຕ່ຣີຈຶ່ງ
ໄໝໄຟຟ້ລ ຄຽມອາຈັດທີ່ຂໍ້ອສັງເກດວ່າ ທຳໄໝນັກເຮືອນ
ຈຶ່ງໄໝ່ຂອບເຮືອນຄະນິກາສຕ່ຣີ ຜູ້ປົກກອງອາຈັດ

ຂໍ້ອສັງເກດວ່າ ແບບຝຶກທັດຄະນິກາສຕ່ຣີທີ່ໄທກ່າ
ນັ້ນໄໝໄດ້ຝຶກທັດຄະນິກາສຕ່ຣີ ເພວະ
ນັກເຮືອນມີບໍ່ງຫາທີ່ການອ່ານໂຈທຍ ໄນເຂົ້າໃຈ
ເປັນກັນ

ການກຳທັນດັບໍ່ງຫາວິຊັຈຶ່ງນາຈາກຜູ້ເກີຍວ່າ
ຂໍ້ອກັນການເຮືອນການສອນທີ່ຈະໄສ່ໄຈທັດໆຂໍ້ອສັງເກດ
ທັດກຳດາມ ແລະແສວງຫາຂ້ອເທົ່າຈິງເພື່ອນຳໄປສູ່
ການພັ້ນນາການເຮືອນການສອນ

ນຽມມານຸກຮົມ

ສໍານັກງານຄະແກນການການສຶກສາແຫ່ງໝາດ. ສດຖະແລະດັບນີ້ການການສຶກສາທີ່ສຳຄັນ ການມ.: ໂຮງພິມພ
ພັນປີ, ២៥៣០.

American Educational Research Association. *Review of Research on Education.*
Vol. 1-14.

Beard, R.M. et. al. *Research into Teaching Method in Higher Education.*
RIHE Monograph, the University of Surey, 1979.

Gage, N.L. (ed). *Handbook of Research on Teaching.* Chicago : Radv Mc Nally
and Company, 1963.

ផ្សេងៗ ផ្សេងៗគោលការការងារបៀវតិថិជ័យ ពេលវេលាក្នុង វគ្គឱ្យសាខាទីទី៣ (ជំរឿប្រចាំខែ)

